

9 de Abril de 1945.

Sr. Lluís Barceló Bou.

Distingit i apreciat amic: Perdoneu el meu retard en acusar rebut de la vostra darrera lletra i del paquet amb els fragments del plet dels Requesens amb la nostra vila. Aquests dies he estat molt enfeinat i no m'ha estat possible disposar del temps necessari per escriure-us amb l'extensió que em cal a fi de contestar a tots els extrems continguts en la vostra apreciada lletra.

He passat una mica els ulls per les pàgines del plet en qüestió, comprovant, al propi temps, una part de les vostres transcripcions dels textos catalans, havent esmenat, demunt de les mateixes, alguns errors de lectura. Aquests errors són poc relativament, tractant-se com es tracta de lletra processal que es de les més difícils de llegir; es per aquest motiu que em complasc en felicitar-vos pels vostres encers fruit, sens dubte, del vostre entusiasme i de la vostra perseverància.

Indubtablement, d'aquest procés, com de tots els processos, el més interessant són les declaracions dels testimonis i la sentència; tot el demés, són tràmits judicials de caràcter formulari. De totes maneres procuraré estudiar-me'l amb més detenció a fi de poder-vos donar una idea el més aproximada possible del seu contingut. Però, per això necessito algunes hores de lleure les quals amb són una mica difícils de trobar.

Referent a la redacció d'una monografia històrica de Palamós, us haig de manifestar que aquesta és una idea que porto de cap ja fa molts anys i que em plauria molt portar a terme; una prova d'això es la col·lecció de materials documentals, bastant considerable, que he anat aplegant a aquest fi, la majoria d'ells dels arxius de la Corona d'Aragó, del Real Patrimoni de Catalunya, Municipal de Barcelona, amés dels procedents del propi arxiu de Palamós. Caldria continuar l'investigació en els esmentats Arxius, buidar tot lo existent sobre nostra vila al Arxiu de Protocols de La Bisbal, on hi ha 140 o 150 Manuals notariais de la notaria de la vila i no oblidar per cap concepte el material que podria proporcionar l'Arxiu Diocesà de Girona. Tot això es, al meu, parer, indispensable per a poder fer quelcom seriós i definitiu. Ademés, encara fora interessant una investigació al Arxiu dels Ducs de Medinaceli de Madrid, actuals hereus del títol de Comte de Palamós.

Ara com ara, degut a les meves obligacions i compromisos, amb trobo impossibilitat per a dur a terme aquest treball preliminar sense el qual no vull aventurar-me a empendrer l'història de Palamós ja que no podria ser tal com jo voldria fer-la.

Potser algun dia en que em sia donat poder disposar del temps necessari, emprengui aquesta tasca; sinó, sempre quedarà el material que jo hauré aplegat que un o altre podrà aprofitar.

Us desitjo tota mena de ventures i èxits en els vostres treballs

1. recomanant-vos no oblideu el nostre Arxiu, us saluda ben afectuosament,
així com als demás amics que s'interessen per aquestes coses, el vostre
amic i S. S.

8 d'Agost de 1945

Sr. Lluís Camós Cabruja
Diputació 333 entresol
BARCELONA

Honorable senyor i amic;

Plau-me comunicar-vos que tenim el projetote de fer una maqueta de com era el Castell de Vilarromà (Bell-lloc)

Ja no en resten en peu mes que tres o quatre anguls de paret, i dintre poc temps no en quedará res. Seria una llastima que no en deixessin un record de com era.

Ja n'havem tret la planta i fet alguns dibuixos i fotografies, i amb l'ajuda de un dibuix de mitjans del segle passat que hi ha al camaril de la Capella, pensem poder sortir-nos en relativament be amb una dosis d'imaginació on els testimonis no hi arribin.

Volem acompanyar aquesta maqueta amb unes quantes notes històriques de dit Castell per completar el conjunt.

Per la nostra part ja varem escriure al Sr. Arxiver de l'Arxiu Diocesà de Girona suplicant-li ens comunicés totes les dades que en tenia del Castell i son antic propietari, així com de qui l'habitá en representació del Sr. Bisbe.

L'home ens ha comunicat atentament que qui el va vendre foren els manumissors de Pera ALEMANY per 45.000- sous barcelonesos, però que no podia comunicar-nos mes dades perquè estava molt enfeinat. Que tal vegada podríem satisfer els nostres desitjos si hi anavem personalment a consultar-ho, car ell no tenia temps per registrar tants pergamins.

Nosaltres no podem anar-hi perquè no tenim gaire familiaritat amb el llatí i menys amb l'escriptura d'aquell temps.

Per aquest motiu acudim a vosté per a que si entre els seus apunts en te quelcom a ell

referent i te la gentileza de comunicar-nos-ho li estimarem molt i alguns altres palamosins també.

Actualment el Castell de Vilarromà es conegut tantsols entre els palamosins per la novel·la ELISENDA DE MONCADA amb ses fantàstics soterranis i fossos, i a nosàltres ens plauria poder desfer aquesta llegenda.

Ara ja sab els nostres propòsits; si sor de la seva aprovació i pot ajudar-nos en la nostra tasca, sens causar-li per aixó cap molestia, li agraïrem tot el que pugui comunicar-nos tant en notes històriques com en alguna suggerència si la creu necessària.

Entre tant, el saluda atentament son amic i servidor

L. Baró

Sab alguna cosa, vosté de Pere Alemany i la seva família?

Si residien a aquest Castell o si en tenien algun altre?

Qui foren els qui l'habitaren?

El Senyor del Castell de St. Esteve de la Fosca era la família Alemany des de temps antic, o ho era sols ultimament?

Qui era aquell que figura en la rendició de Lloret que cita Mn. Felix Paradedà en la "Villa de Palamós"?

24 Març de 1945

Sr. Lluís Camós Cabruja
Diputacion 333 entresuelo
BARCELONA

Honorable senyor i amic;

Contesto la seva carta
d'avants d'ahir.

Per l'Agència D. Oliver li trameto tres manuscrits referents a la causa seguida entre la Universitat de Palamós i Lluís de Requesens quan aquest volgué prendre possessió del Comtat a la mort de son germà D. Galceran.

Per a simplificar-li la tasca també hi adjunto les transcripcions que n'he pogut fer, les quals seria convenient que comprovés, car jo solament he transcrit les que m'han sigut més fàcils, però he deixat, com podrà veure, alguns troços en blanc.

Després ja m'ho tornaré tot junt quan n'hagi pres les seves anotacions, i m'en farà una petita ressenya del conjunt, si això no ha de distreure'l de les seves ocupacions.

Vegi si pot aclarir els motius que adueix el rey per a cedir el comtat a Galceran, car jo vaig veure-ho en un passatge però com era en llatí vaig quedar a les fosques.

Ara be. L'estiu passat unes quantes persones amigues me vingueren amb l'enbaixada de que calia que fes una monografia històrica de Palamós, i com es natural vaig donar-los esperances.

Vosté ja sap que no tinc pas talla ni aptituds per a fer-ho, i francament, no podria pas sortir-me'n.

No cal dir que tindria de ser més detallada i de més envergadura que la de Mosen F. Paradeda.

No podria fer-la vosté que ja'n coneix tots els pergamins i posseeix més dades que nosaltres? Ara han ingressat al Museu uns pocs joves am

desig de fer quelcom. Un d'ells, en B. Morera estudiant de Filosofia i Lletres te aptituds i voluntat, però amb el nostre Arxiu no n'hi ha prou perquè faltin moltes coses. Hi ha unes clarianes que esparveren.

Tal vegada, si vosté volgués portar-ho a cap, nosaltres des de Palamós podríem ajudar-lo en la tasca.

Ara amb les excavacions de CASTELL que ja'n deu estar quelcom enterat, animats amb l'amistat del Dr. Ll. Pericot hem començat per estudiar la prehistòria de la comarca fins al període de la dominació romana, de la qual se'n troben molts vestigis per aquests voltants.

Aixó ja es un comensament, que tal vegada podria servir com a introducció si vosté no disposa el contrari.

Nosaltres estem convenuts que es una obra que s'hauria de fer d'una manera o altra, i si les seves ocupacions li permeten dedicar-hi el temps que requereix vosté té la paraula.

Entre tant, rebi les meves mes sinceres salutacions, i les dels amics del Museu

L. P. Barceló

L. BARCELÓ I BOU
PALAMÓS

Sr. D.

I. CAMOS CABRUJA

Diputacion -333- entr. 2a.

BARCELONA

R.44

21 Decembre 1950

Sr. J. CAMOS CABRIJA
Diputacion 333 entresuelo
BARCELONA

Distingit Sr. i amic, L'altre dia en Juli Camós va comunicar-me que necessitava una vista de l'antic retaule de l'església per a un estudi que en feu.

Jo no se si per retaule s'enten el conjunt de l'altar major, o sols una part. Si lo primer aquí va una postal quelcom moderna que posseim per casualitat.

Tota vegada que vos ocupeu d'aixó, en los llibres se COMPTES del nostre Arxiu hi ha algunes dades que vos trameto adjunt per si vos interessen. Sont referents a un tal Joan BALLESTER, imaginaire. Suposo que son uns relleus que hi havia en 2 fustes amples de xi-prer, forsa groixades, que entregaren els rojos en desmontar l'altar, que quedaren ~~xxxxxx~~ molt mutilades. No se si han servit per l'altar actual.

També acompanyo un full de NOTES de l'arxiu que tenia el Sr. N. Pagés, aquestes referents al pintor Isaac HERMES, quals dades suposo que posseiu. Aquest full seria convenient retornar-m'el.

També podria facilitar-vos la llista de les taules (pintures) que procedent de l'altar major varen entregar-nos els rojos, i que després havem retornat a la iglesia per a montar l'altar actual.

A les vostres ordres,

Vos desitja un BON NADAL i un prósper ANY NOU, vostre amic i servidor.

L. Barceló

COMPTES

- 1571- 23 novembre.
Pagui per lo plet del retaule 8 lliures.
- 1575- 2 mars-
Pagui per lo plet del retaule 2 2
- 1575- 7 abril-
Per tantes n'he pagades a Joan Holiver imagineire
de Barcelona per 6 dies de son salari a judicar
i mirar lo retaule de la iglesia- 10 lliures
- 1575- 29 agost.
Tinch pagar a mestre Mates pintor de la ciutat
de Girona - 2 Ducats- per lo que havia fet i per
ses dietes ha estat entre anar y venir de Girona
asi per la visura del retaule.
- 1579- 3 octubre
He pagat a mossen Joan Mates pintor per polisa
dels jurats , y al mestre del retaule per lo que
vingueren asi y nã se concertaren ---- 3 lliures.

69
 20
 107
 40
 32
 21
 30
 20
 15
 20
 9

373
 9
 9
 9
 9
 9
 18

 427

40

160
 375
 655
 115

 1650

 885

COMPTES

- 1580- 21 maig-
Per comprar un soc de sipré per lo retaula.
55- lliures.
- 1580- 10 Juliol-
Pagui a mestre Balaster, imagineire, 49- lliures
- 1580- 20 octubre.
Pagui a mestre Gaspar Huguet imagineire, 14 lliures
- 1581-
Pagat a mestre Joan Ballester imagineire, 20 lliures
id. id. id. 107-
- 1581- 2 juny.
Pagui per polisa dels jurats a mestre Joan
Ballester imagineire, en descarrec del preu del
retaula, -----40- lliures.
1581-	27 decembre.	id.	id.	id.	32 -	"
1582-	17 mars.	id.	id.	id.	21 -	"
1582-	24 "	id.	id.	id.	30-	"
1582-	2 juny	id.	id.	id.	20-	"
1582-	22 juliol	id.	id.	id.	15-	"
1582-	4 novembre	id.	id.	id.	30-	"
1583-	7 novembre	id.	id.	id.	9-	"
- 1583- 28 novembre.
Pagat a mestre Joan Ballester imagineire per
lo que ha posat St. Pere en lo retaula major- 9
Id. per lo que ha posat la imatge de Nostra Sra
per lo altar major 9 lliures
per la imatge de St. Jaume per lo altar major 9
per la imatge de St. Felix 9 lliures.
- 1584- 18 juny-
A mestre Joan Ballester imagineire, 18 lliures
a ell degudes per 2 apostols ha posats en lo
retaula.
-

4 Gener 1951

Sr. L. CAMOS CABRERA
Diputacion 333 entr. 2a.
BARCELONA

Distingit amic;

Contestant a les indicacions de vostre amable carta del 23 ult. dec dir-vos que, efectivament les notes referents al retaule son totes del llibre de Comptes del Clavari.

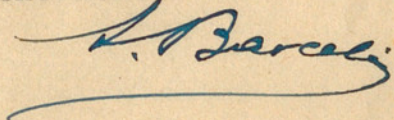
En quant al full del Sr. N. Pagés es provinent d'una cartera de notes que tenia preses, referent a Palamós, així com altres referents als remences documentant-se per aquell discurs que feu a la "Asociacion Literaria de Gerona" no recordo quin any, junt amb uns pergamins de poc interès, i còpies de molts del Arxiu, tot lo qual fou depositat ja fa alguns anys a l'Arxiu Historic.

Acompanyo nota de les TAULES que entregaren els rojos de l'Ajuntament de 1937 que després foren retornades a la Iglesia.

L'actual altar major es aproximadament tal com era l'antic, aprofitant-se sinó sis de les taules pintades per L. Hermes, però no els relleus, que jo suposo fets per l'imaginaire Balles-ter, perquè quedaren molt mutilades algunes figures. Tampoc crec no s'han posat les columnes que hi havia entre un quadre i altre.

Aixó es el que he pogut esbrinar, però no estic gaire informat sobre la reconstrucció general. Si necessita mes explicacions sobre el particular crec que seria convenient dirigir-se al Sr. Rector.

Entre tant vos saluda atentament

- RELACION de los objetos entregados por el Ayuntamiento de Palamós en 30 de abril de 1937, y que pertenecen a la Iglesia, los cuales se guardan en el Museo de Palamós.
-

Las siguientes tablas pintadas-

Una de 200 x 120-	c.m.	Adoracion de los pastores.
" 186 x 129-	"	Anunciata
" 200 x 126-	"	Adoracion de los Reyes.
" 200 x 129-	"	Resurreccion.
" 105 x 74-	"	Virgen coronada, con angeles.
" 120 x 67-	"	Presentacion de la Virgen en el Templo.
" 184 x 82-	"	Martirio de los santos Cosme y Damian, en dos cuadros, (Esta es de pintor diferente.)

Fueron devueltos a la Iglesia en 1944-

Nota.- La titulada Virgen coronada, con angeles, era partida por la mitad, al arrancarla del altar, tal vez no se habrá utilizado.